

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 30—
za en mesec . . . K 2-50
za Nemčijo celoletno . . . 34—
za ostalo inozemstvo . . . 40—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 28—
za en mesec . . . K 2-30
V upravi prejetan mesečno . . . 2—

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7—
za Nemčijo celoletno . . . 9—
za ostalo inozemstvo . . . 12—

SLOVENE

Izmeriti:

Enostopna petliversta (72 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostori)

za enkrat . . . po 30 v
za dva in večkrat . . . 25
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostopna petliversta po 60 v

Izšla vsak dan izvenredno delje in praznike, ob 3. uri pop.

Redna letna priloga vsaki red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Bokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511, bosn.-herc. št. 75-3. — Upraviškega telefona št. 188.

Poljsko vprašanje in Slovani.

Dunaj, 8. nov.

Potom Berlina smo zaznali, da se pripravljajo samostojno poljsko kraljestvo, ki naj se mu pridruži tudi Galicija.

litiko, tirajoč čeha in Jugoslovane v manjšino in obsojajoč jih v narodno brezpravnost. — Tudi za naše vojake je podana nova situacija, ker se bodo vprašali, če se ne bore za narodno smrt. Radi tega je zelo važno, da vemo, kaj vlada namerava. Pridružujemo se predlogu dr. Ellenbogna.

Tudi ustavni odsek, ki je zboroval danes dopoldne, je sklenil, stopiti z proračunskim odsekom v stik. Sklenjeno je bilo, da se popoldne ob 4. vrši skupna seja obeh odsekov, v kateri bo podal Seidler svojo izjavo glede Poljske.

× × ×

Parlamentarne komisije Jugoslovancev, Čehov in Ukrajincev so imele ob 2. uri popoldne skupno sejo. Sklenjeno je, da bo stavljeno jutri v plenarni seji vprašanje glede poljske države ter se o odgovoru otvori razprava.

Izjava Seidlerjeva. — Vihar v odseku.

Ob 4. uri popoldne je prišel Seidler v odsek. Podal je izjavo, ki smo jo brali že v večernem »Fremdenblattu«. Glasi se: Poročila berlinskih listov o poteku in stanju pogajanj med avstro-ogrsko in nemško vlado glede poljskega vprašanja ne odgovarjajo dejstvu. Med zunanjim ministrom ter nemško državno vlado so se med Czerninovin bivanjem v Berlinu vršili predpogovori o načinu rešitve poljskega vprašanja, ki so ugodno potekla, a niso še končana in so to toliko manj mogla privedi do konkretnih dogovorov, ker imajo o tem govoriti še drugi merodajni faktorji.

Seidler: »Več, gospodje, ne morem povedati!«

Ta Seidlerjev odgovor je izprva povzročil homerski smeh med slovanskimi poslanci. K besedi je bil prvi oglašen poljski poslanec Diamand. Vse je pričakovalo, da prične govoriti o poljskem vprašanju ter o Seidlerjevem odgovoru. Diamand pa je pričel razpravljati o šoli. To in pa Seidlerjevo malomarno vedenje je vzbudilo med slovanskimi poslanci viharno ogorčenje. Nastal je krik, Diamand je moral umolkiniti in seja je bila zaključena.

Nihče izmed slovanskih poslancev noče preprečiti Poljakom rešitve njih zahtev. Toda noben slovanski poslanec ne more dovoliti, da bi se poljsko vprašanje reševalo na tak način, kakor to zahtevajo Berlin in avstrijski vsenemci v svojem linskem programu. Poljsko vprašanje se bo reševalo in rešilo ravno tako ko jugoslovansko, češko in ukrajinsko. Notranja preureditev Avstrije je en sam neločljiv kompleks vitalnih vprašanj, ki se ne smejo rešiti eno brez drugega. Zalostno je, da so Poljaki zapustili to stališče. Prihodnost pokaže, če so to storili v svojo korist.

Dogodki v proračunskem odseku pa so dokaz, kako malo resno vlada pomeni važnost teh velikih vprašanj. Naša krivda ni, če valovi pluskajočega in zdivjanega morja pričenejo pljuskati čez krov ladje.

Nova revolucija na Ruskem. Ministri ujeti. Kerenski pobežnil. Ljening gospodar položaja.

Strasten boj za moč v Rusiji je stopil v nov štadij. Delavski in vojaški sovjet se je s pomočjo čet polastil Petrograda in vlade. Začasne vlade, ki je pomenila kompromis med meščanskimi in socialističnimi strankami, ni več, njen voditelj Kerenski je pobežnil. Novi oblastniki zapirajo vse, ki se jim postavljajo na pot.

Kerenski je bil zastopnik zmerne demokratične struje, vsaj po ruskih nazorih. Stremil je za tem, da ne odbije od sebe meščanskih strank, ker je bil mnenja, da delavci in kmetje sami ne morejo rešiti težavnih vprašanj ruske bodočnosti in da je za to potrebno sodelovanje omikancev in kapitalistov. Z meščanskimi strankami ga je vezalo tudi prepričanje o potrebi od-

ločnega nadaljevanja vojske. Pri tem je pa, sledeč pritisku od leve, izdal celo vrsto temeljnih reform, ki bi, če bi se izvedle, pomenile popoln propad posedujočih slojev. Vsled tega je vedno rastla opozicija meščanskih strank proti gospodstvu Kerenskemu. Pa tudi na levi je imel Kerenski srđite nasprotnike. V prvi vrsti socialdemokratske maksimaliste (bolševike), ki zametujejo vsak kompromis z meščanskimi strankami, delujejo za diktaturo revolucionarnega proletariata in so izrecni pristaši miru, ker po njih nauku kapitalisti bogate v vojski edinole na stroško krvavečega in stradajočega ljudstva. Že večkrat so poskušili vreči Kerenskemu, pa se jim je doslej vselej ponesrečilo, ker ni bilo pravega vodstva in niso bili dovolj pripravljeni. Končno se jim je preobrat posrečil.

V Petrogradu je brez dvoma sovjet zmagoval, če se bo tudi armada na fronti podvrgla tej novi sili, se bo kmalu pokazalo. Če se bo pa to vprašanje povsod tako gladko rešilo kot v glavnem mestu, potem bo prišel čas, ko se bo morala govoriti resna beseda o miru. Car Nikolaj je kratko pred svojim padcem govoril o glasu ruske zemlje. Ta glas je preslišal in moral za to bridko trpeti. Tudi njegove dediče je zadela ista usoda. Sedaj je prišla na površje stranka, ki je najbolj klicala po miru. Odločitev mora pasti v najkrajšem času.

× × ×

Petrograd, 7. nov. Uradno:

Delavska in vojaška revolucija v Petrogradu je zmaga. Vsi ministri so zaprti. Kerenski je ušel. Nova vlada je izjavila, da bo nemudoma predlagala pravičen mir.

× × ×

Poostritev spora.

Petrograd, 7. nov. (K. u.) Agentura poroča: Tekom noči in danes zjutraj se je spor med vlado ter delavskim in vojaškim sovjetom še bolj poostril. Nastop maksimalistov se je razvil precej hitro. Brzjav je že v njihovih rokah. (Toliko poročilo petrograjske agenture.) Nato sledi dobesečno že objavljeno poročilo Reuterjevega urada o zasedenju različnih uradnih pisarn.

Predparlament za mirovna pogajanja.

Petrograd, 7. nov. (K. u.) Agentura: Predparlament je opolnoči sprejel kot odgovor na od Kerenskemu povodom njegovega govora o oboroženi akciji maksimalistov stavljeno vprašanje zaupnice s 123 proti 102 glasovoma (26 članov se ni udeležilo glasovanja) predlog, s katerim se nujno zahteva sestava javnega dobrodelnega odbora. Da se prepreči meščanska vojska, se istočasno zahteva izročitev posestev gospodarskim odsekom in pa odločilni korak ruske diplomacije, da se zavezniki izrazijo o mirovnih pogojih in da uvedejo mirovna pogajanja.

× × ×

Ženeva, 8. nov. »Matin« poroča iz Petrograda: Maksimalisti so gospodarji položaja. Imajo nad 30.000 mož čet, ki so jim udane in koncentrirane v Petrogradu.

Dunaj, 8. novembra. (K. u.) Vojni tiskovni stan: Naše brezzične postaje na severovzhodu so danes ujele skaženo brezzično brzjavko, katere je bila iz Petrograda poslana na vse armade: »Oklic vojnorevolucionarnega odbora. (Začetek brzjavke manjka.) Politični ujetniki bodo nemudoma izpuščeni. Bivše ministre Kononova, Kiškina, Tereščenko, Nikitina itd. je dal revolucionarni odbor zapreti. Kerenski je ušel. Vsem armadnim organizacijam se ukazuje, naj vse potrebno ukrenejo, da bo Kerenski takoj aretiran in poslan v Petrograd. Vsaka pomoč Kerenskemu se bo kaznovala kot težak državni zločin. V Petrogradu je zmaga delavske in vojaške revolucije. Vseski kongres delavskih in vojaških zastopnikov izraža upanje, da se bo na železnih vzdržal red in da ne bo promet niti za minuto prekinjen.

Za takojšen mir.

Petrograd, 7. novembra ob pol 10. uri zvečer. (K. u.) Uradno: Ob 5. uri popoldne je revolucionarni vojaški odsek delavskega in vojaškega sveta objavil proklamacijo, v kateri poroča, da je Petrograd vsled pomoči garnizije, ki je omogočila izvesti državni preobrat brez prelivanja krvi, v njegovih rokah. Proklamacija izjavlja, da bo nova oblast nemudoma predlagala pravičen mir, izročila kmetom posestva in sklicala ustavodajno skupščino.

Začasne vlade ni več. — Predparlament puščen.

Petrograd, 7. novembra. ob pol 12. uri ponoči. (K. u.) Uradno: Odposlanci treh v Petrogradu štabiniranih kozakih polkov so izjavili, da začasne vlade ne bodo ubogali in tudi ne bodo nastopili proti sovjetu; pripravljeni so pa skrbeti za javen red. Popoldne je imel petrogradski sovjet izredno sejo, v kateri je predsednik Trocki izjavil, da začasne vlade ni več. Večina ministrov je zaprtih, predparlament razpuščen. Ljening, burno pozdravljen, je imel govor, v katerem je poudarjal tri glavna vprašanja demokracije: Prvič takojšen konec vojske, k čemur bo nova oblast vojskujočim se predala premirje, drugič izročitev posestev kmetom, tretjič ureditev gospodarske krize.

Sprejet je bil predlog, v katerem se izraža želja, naj se ta tri vprašanja kolikor mogoče hitro rešijo. Koncem seje so prebrali izjavo zastopnika minimalistov v sovjetu, da stranka izstopa iz petrograjskega sovjeta, ker obsoja državni preobrat.

Oklici vojnorevolucijskega odbora.

Dunaj, 8. novembra. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Petrograjska brezzična brzjavka je sedaj popolna. Petrogradski delavski in vojaški svet je izdal štiri oklice, namreč na vse armadne odbore in na vse soviete vojaških zastopnikov, na vse štabine in sodne odbore, na vse železniške uslužbenice in na vse armadne divizijske odbore.

V prvem oklicu se naznanja, da sta petrograjski garnizija in proletarijat vrgla vlado Kerenskemu. Preobrat se je izvršil brez prelivanja krvi. Dokler ne bo postavljena vlada sovjetov se priznava oblast vojaškega revolucijskega odbora. Kot program se označuje: takojšen predlog za demokratičen mir, izročitev posestev kmetom in izročitev oblasti sovjetov ter takojšnje sklicanje ustavodajne skupščine.

Drugi oklic odreja takojšnjo oprostitve vseh zaradi političnih prestopkov zaprtih revolucionarnih vojakov in častnikov, kakor tudi odpravo smrtnih kazni, ki jo je zopet vpeljal Kerenski ter sporoče aretacijo že imenovanih ministrov in beg Kerenskemu.

Tretji oklic zahteva od železničarjev, da vzdrže popoln red in neomejen promet po železnih.

Četrti oklic nujno poziva armadne odbore, naj odpošljejo zastopnike, da se udeležijo rešitve vprašanja o usodi revolucije.

Severna armada proti Petrogradu.

Berlin, 8. novembra. »Morningpost« poroča: Čete ruske severne fronte so se izjavile za petrogradski delavski svet in korakajo proti Petrogradu. Delavskemu svetu vdani vojniki so zasedli municijsko tvornico v predmestju Viborg.

Kuban samostojna republika.

Stockholm, 8. novembra. Rusko ozemlje Kuban se je oklicalo za samostojno republiko.

Mornarji se polastili jahte »Standard«

Amsterdam, 7. novembra. (K. u.) Odbor baltijskega brodovja v Helsingforsu je od mornariškega ministra zahteval, da se mu izroči prejšnja carska jahta Standard. Ker minister zahtevi ni ustregel, se je podala oborožena skupina v Kronstadt, se polastila jahte in jo privedla v Helsingfors.

Skupna izjava Jugoslovancev in Čehov.

Dr. Korošec je v imenu Jugoslovancev in Čehov podal naslednjo izjavo:

»Zelo se čudimo, da se tako važna stvar kakor je Poljska, prej ne razpravlja v parlamentu. Šele preko Berlina izvemo, kaj se nam pripravlja. Če je vse to resnica, bo imel korak osrednjih velesil velik vpliv na zunanjo politiko, podaljšujoč vojsko, ter na notranjo po-

Livenca prekoračena. Nad 250.000 Italijanov ujetih, nad 2300 topov zaplenjenih.

Polagoma, tako se zdi, so se Italijani strahu, ki so jim ga bili zadali naši udarci pri Tolminu in pri južni Soči, nekoliko utresli. Na koroški in na tirolski meji se Italijani hrabro bijejo; vedeli niso, kako so bili Italijani poraženi; store vse, da bi položaj rešili. Tudi sovražniku moramo priznati, da se je poveljnik 36. italijanske divizije več dni krepko bil. Od vseh strani napaden je se razstrelil utrdbe in se poizkušal prebiti skozi naš obroč. Udal se je šele, ko je videl, da ničesar ne opravi. Gore sovražniku obrambo olajšujejo; opira se na utrdbe, ki jih je Italijan gradil ob naši meji že v mirnih časih. Vse doline in soteske so se umetno utrjene. Milijone in milijone so Italijani izdali, da so mejo utrdili. Monte Simeone je naravnost idealen za obrambo. Gora nadvladuje svoje sosedne velikane za nekaj sto metrov.

Besno so se bili tudi v gorah Cadore in Primore, kjer prodira Conrad.

× × ×

Pri Livenci se je sovražnik žilavo branil, a obramba se je kmalu zrušila. Na več krajih so naši reko prekoračili. Sovražnik se je moral hitro umikati. Armada vojv. Aosta beži, Borojevič mu je za petami in ga goni; 12 do 13 km hoda ima še do reke Piave. Sovražnik se umika čez Piave; z močnimi oddelki polkova preganjanje zavirati. Italijani se pripravljajo pri srednjem Piave na mali protisunek. Pri zgornjem teku Piave se čete četrtitalijanske armade najžilaveje branijo; Krobotinove in Conradove divizije so Italijana stisnile v tesno umikalno cesto proti Belluno Feltre. Italijani se izkušajo temu izmuzati iz nastavljenih jim pasti.

V 14. dneh smo ujeli nad 250.000 Italijanov in zaplenili nad 2300 topov. Četrtna italijanske armade je uničena!

× × ×

Ali se bo Italijanom posrečilo, da se ustalijo pri Piave? Krobotin in Conrad pritiskata s severa na nje. Izvajamo obkolitev. Italijani vedno bolj čutijo; tiče že takorekoč v globoki vreči, ki je še odprta proti jugozahodni med Feltre in izlivom Piave, a ta odprtina benečanske vreče je vedno manjša vsako uro, ker je Livenca od Piave komaj 15 km oddaljena.

Sedanji položaj: sovražne italijanske čete beže proti Piave; tja hite tudi njih zavezniški; napredovalna naša bojna črta se vedno krajša.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 8. novembra. (K. u.) Uradno: Zvezne armade maršala Evgena so neumorno preganjajoč prodrle do Livence. Sovražnik se je prekoračenju reke povsod najbesneje upiral, a so ga avstrijske in nemške čete na več mestih vrgle in ga prisilile, da se je moral dalje umikati.

Tudi v gorah se Italijani na mnogih točkah žilavo branijo. Južno od Tolmezzo, za našo bojno črto, se je neka hrabra italijanska skupina, oprta na utrdbe San Simeone — vodil jo je poveljnik 36. divizije — več dni držala proti obkoljevalnim napadom naših gorskih čet in nemških lovcev. Predvčerajšnjim zvečer so italijanski topovi prenehali streljati. Sovražnik, ki smo ga popolnoma odrezali, je razstrelil utrdbe. Izjalovili so se njegovi poizkusi, da bi bil prebit in se rešil. Po častni borbi je sovražnik — več tisoč mož — položil orožje.

Tudi v gorah Cadore in Primoere so se razvili besni spopadi. Naše čete so se polastile važnih točk.

Včeraj so ujeli in zaplenili zavezniški: enega generala, divizijski štab, 2 polkovnika, 170 častnikov, 17.000 mož, 80 topov in 6 letal.

Skupno število ujetnikov je poskočilo na 250.000 mož, plen topov na 2300.

AVSTRIJSKO VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 8. nov. zvečer. Uradno: Boji na Benečanskem se ugodno razvijajo.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. novembra. Veliki glavni stan:

Naši oddelki, ki so prodirali po cestah v gorah, so zrušili odpor sovražnika zadnjih varstvenih oddelkov.

Sovražnika, ki je še vztrajal pri srednjem Tilmentu med Tolmezzo in Huminom in v trajnih utrdbah na Monte San Simeone, so obkolila napadalna krda in mu zabranila umik. Dozdej se je udalo 17.000 Italijanov, med njimi en general: 80 topov je bilo zaplenjenih.

Na ravani so se bojevali pri Livenci. Krepko napredujoč so nemške in avstrijske divizije izsilile prehod, dasi so bili mostovi porušeni in so vrgle sovražnika proti zahodu. Število ujetnikov se je zvišalo na nad 250.000 mož, topov je nekaj nad 2300 zaplenjenih.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 8. novembra. Veliki glavni stan:

V Italiji napredujejo borbe v gorah in na ravani.

Napredovanje na Benečanskem.

Dunaj, 8. novembra. (K. u.) Vojni tiskovni stan: Število ujetnikov se je zvišalo že nad četiri milijona. To veličansko število, ki spominja na polom ruskih armad pri Dunajcu, odgovarja silovito povišanju vzetih topov in ostalega plena. Napredovanje na benečanski ravani je že prekoračilo Livenco, od tam do Piave znaša razdalja le še 20 km. Razkropljeni deli sovražnika, ki so se deloma še hrabro branili v nedostopnih visokih gorah zahodno od zgornjega Tilmenta pričakujejo svoje usode, kateri se ne morejo več izogniti. Italijan se še trdovratno brani napredovanju čet maršala Conrada proti zgornjemu teku Piave in proti kotlini Feltre-Belluno; podpirajo ga visoke gore in njegove številne utrdbe.

Smotrenost in skupnost opetelci proti Italiji se vedno močnejše pojavlja. Občudovati moramo brez pridržka čete, ki prenašajo vse napore, ki so posebno v tem letnem času v gorah hude in ki rušijo tudi na ravnini najžilavejšo sovražno obrambo. Veseliti se moramo, ker so izgube v avstrijskih in nemških četah izredno nizke, ker se cenijo vsako tako dragoceno življenje. V tem oziru tvori dvanaesta soška bitka izjemo, ki nas mora vse veseliti. Krvave žrtve je pa stal Italijane njih odpor, posebno italijanska konjenica je trpela. Njeni oddelki, ki so krili na mnogih cestah umik, so se žilavo branili, a žrtvovali so se zamanj: čete zavezniškov se bližajo že Piave.

Italijani izpraznjujejo Benetke.

Curih, 8. nov. Iz Benetk so odpeljali umetnine v Bologno in v Florenco. Posebno težko so odpeljali veliki zvon iz katedrale. V Benetkah so razglasili poostreno vojno stanje. Trdi se, da nameravajo nekaj časa popustiti Benetke.

Umik italijanske armade.

Curih, 8. nov. Porazena 2. in 3. italijanska armada se pomikati na široki bojni črti od izliva Piave do obali Adrije. Iz Milana se brzojavlja: V Benetkah vidijo, kako se žari nebo proti vzhodu. Sodiijo, da so Italijani požgali veliko krajev. Umik je zelo nereden. Po cestah se gnetejo tisočeri ljudje, ki beže tudi kar po polju, samo, da sovražniku uidejo. Tukajšnji vojaški krogi dvomijo, da bi se Italijani pri Piave krepko branili, per je disciplina preveč zrušena. Hötendorfov pritisk s severa ne bo Italijanom obrambe pri Piave dopustil.

Mi napredujemo.

Berlin, 8. novembra. (K. u.) Wolff: Zmagoslavni pohod zavezniškov v Italiji napreduje. Italijani izpraznjujejo v gorah po vrsti postojanke, ki so jih gradili več let; na ravani smo potem, ko smo premagali Tilment, v boju izsilili tudi prehod čez odsek Livence. Naše zmagovite čete napredujejo tam proti zahodu. Italijani so v neprestanih borbah zopet izgubili ujetnike; v 14 dneh se je povišal naš ogromen plen na nad četrt milijona ujetnikov in na nad 2300 topov. Kar so dosegle zvezne divizije v trajnih bojih in v napornih pohodih, se ne more prehvaliti.

Zavezniški zamudili ugodni trenutek, da rešijo Italijo.

Kolin, 8. nov. »Daily Mail« poroča: Položaj Italije je zelo resen. Pomoč zavezniškov je zelo nujna, sicer bo usoda Italije zapečaten. Zavezniški so vsekakor zamudili pravi trenutek za pomoč Italiji.

Viktor Emanuel italijanskemu narodu.

Rotterdam, 8. nov. Viktor Emanuel je izdal odprto pismo italijanskemu narodu, s katerim določa, da bo 6. januar: prvo nedeljo novega leta, poseben molitveni in zahvalni dan. Izvaja: svetovna borba je prestopila v zadnji del. Italija mora končati še veliko nalogo, ki se je pričela pred tremi leti.

Italijani zahtevajo od zavezniškov 400.000 mož.

Basel, 8. novembra. »Manchester Guardian« je v ponedeljek poročal, da zahtevajo Italijani od zavezniškov 400.000 mož.

Italijanske bajke.

Lugano, 8. nov. Oficiozni italijanski listi širijo bajke o moči nemške in avstrijske armade, da opravičijo poraz Italijanov in pridobijo zavezniške za hitro pomoč.

Italijani vsa mesta v osvojenem ozemlju utrdili.

Nobena nesreča, ki je kdajkoli zadela kako armado, se ne more primerjati z italijansko v prostoru Videm-Palmanuova. Poloma italijanske tretje armade med Codroipo in Latisana ni mogoče popisati. Vsa mesta, skozi kateri sta se peljala cesar in cesarica: Gradišče, Krmin, Videm, Codroipo, Palmanova in Črvinjan, kakor tudi vse črte ob reki so bile najmočnejše utrjene, in so bile utrjene tako, kakor utrdba na odprtem polju, a nobena žična ovira, noben nasip ni naših čet zadržal.

Italijani nezadovoljni z zavezniški.

Lugano, 8. nov. (K. u.) Italijanski listi so nezadovoljni, ker ne nameravajo poslati v Italijo toliko čet, da bi se rešili.

Američani radi poraza v Italiji nezadovoljni z Angleži in s Francozi.

Stockholm, 8. nov. (K. u.) Sporazum je začetkom podcenjeval avstrijsko-nemške uspehe proti Italijanom, a zdaj pišejo listi sporazuma drugače. Iz Washingtona javlja »Times«: Wilsonov oklic graja Francoze in Angleže. Merodajni krogi občudujejo slovo osrednjih velesil. Če bi bili prej poslali pomoč, s katero zdaj tako hite, bi ne bili le zasledbe zadržali, marveč bi bili izsilili pohod proti Dunaju.

Oklic 350 italijanskih poslancev.

Lugano, 7. nov. (K. u.) 350 italijanskih poslancev je pozvalo italijansko vlado, naj se ne obupa, naj se bratsko in složno izpolnjujejo dolžnosti, da se reši domovina.

Lloyd George v Rimu.

Curih, 8. nov. Lloyda Georgeja so v Rimu ledeno hladno sprejeli. Ko se je peljal v avtomobilu, so ga ljudje strašno psovali, češ, da je on zagrešil italijansko nesrečo. Policija je morala demonstrante razgnati.

Prepovedani shod v Italiji.

Rotterdam, 8. novembra. »Daily News« javlja iz Rima: Vlada je prepovedala socialistom shod, ki so ga nameravali v nedeljo prirediti. Padovo in Verono so zapustile civilne oblasti.

Dva armadna poveljnika so odstranili. Sodilo ju bo vojno sodišče.

× × ×

Italijanska protiofenziva pri Piave.

Lugano, 7. novembra. »Corriere del Ticino« trdi, da se pripravljajo italijanska armada pri Piave na protiofenzivo. Tesna bojna črta dovoljuje nastop večjih sil. Italijanske rezerve hite na Benečansko. V Brescio so se pripeljale prve francoske čete.

Vojni načrt sporazuma prekrizan.

Rotterdam, 8. novembra. »Times« piše, da se mora vojni načrt sporazuma prenarediti. Francija tvori glavno pozorišče. »Journal des Debats« pravi: Zahodna bojna črta gre od Severnega do Jadranskega morja. Nesreča pri Soči je to zopet dokazala. Najvažnejši je odsek v Belgiji in v Franciji. Napačen je nazor, da bi mogli zavezniški na ravani pri Padu odločiti z bitko vojsko. Če bi zmagali, se sovražnik umakne za Sočo, kjer bi se zopet branil.

Spori med generali sporazuma.

Lugano, 8. novembra. V Italiji se pripravljajo, kje naj bi združeni italijanski in francoski voji nastopili proti Avstrijcem in Nemcem. Italijani brez skrajnega odpora ne popuste Viconce, Padove in Benetk. Francoski in italijanski generali se že zdaj zelo prepirajo. Baje je zmagal nazor sporazuma, naj se glavna postojenka umakne na črto Pad-Adiža. Cadorna je hotel nato odstopiti, a kralj odstopa ni sprejel. General Petain je baje že imenovan za vrhovnega poveljnika sedanje enotne francosko-italijanske bojne črte.

Cadorna obolet.

Geni, 8. novembra. Listi poročajo, da je Cadorna nalahno obolet.

Cesar Karel in cesarica Cila v zasedeni Italiji.

Videm, 5. novembra. (K. u.) Cesar in cesarica, ki sta ju spremljala nadvojvoda Maks in načelnik generalnega štaba baron pl. Arz, sta prišla danes zjutraj na jugozahodno bojišče.

Slovesen sprejem v Gradišču.

Cesarja so povsod radostno sprejeli, posebno v Gradišču, kamor je cesar prvič prišel. Cesarja je sprejelo vse prebivalstvo, na čelu mu tržaški namestnik baron pl. Fries-Skene, župan grof Locatelli in mestni župnik, ki so govorili. Cesar je govoril z vsemi dostojanstveniki. Župan, ki je s prebivalstvom med zasedbo ostal zvest dedni vladarski rodbini, je cesar podelil veliki križ Franc Jožefovega reda.

Naročajte „Slovenca.“

Med gromenjem topov do Tilmenta.

Nato so se podali v Videm. Pred in v Vidmu zadeneš vedno in povsod na znamenja pronačljivega sovražnega bega. Tri, mestoma tudi štiri krda težkih in najtežjih topov, priprav za zgradbo topov, krda tovornih avtomobilov, parki letal in črede živine so se valile proti deročemu Tilmentu; pod pritiskom strašne nesreče so se ustavili. Vsakovrstno vojno blago se je nakopičilo v gore. Tu izpoznaš skoraj vso artiljerijo Italijanov in njih poveljnikov v obilici, da se moraš čuditi. Vsak korak proti Tilmentu postaja razgled veličastnejši, pretresujoč. Cesar je mogel le s težavo skozi to zmedo; le človeška bivališča niso skoraj nič poškodovana.

Medtem, ko so gromeli pri nas in pri sovražniku topovi, je cesar prekoračil Tilment.

V Palmanovi.

Cesar se je peljal popoldne v Palmanovo, ki izgleda, kakor da bi bil mesto požar popolnoma uničil. Italijanom se pa le ni popolnoma uničba posrečila; velika postaja vojne železnice pri Palmanovi, brezštevno voz in lokomotiv, veliko železniških skladišč in izlagališč ni poškodovanih; pač pa je švilgal še plamen iz nekaterih hiš, ko se je cesar peljal skozi mesto.

V nekdanjem glavnem stanu vojvoda Aosta.

Ko se je cesar vračal, se je peljal tudi skozi Črvinjan: nekdanji glavni stan vojvoda Aosta. Čez Tržič se je peljal cesar v Trst, kjer je prenočil.

× × ×

Cesar na fronti.

Korespondenčni urad poroča iz Trsta 6. t. m.:

Cesar se je peljal danes preko Črvinjana in San Giorgio di Nogaro v Latisano ob Tilmentu. V Črvinjanu je priredilo prebivalstvo cesarju nad vse presrčen sprejem. V San Giorgio ni Nogaro se je sešel cesar s svojo staro materjo nadvojvodinjo Marijo Terezijo, princezinjo Adelgundo Parmsko in hčerjo vojvode Karla Teodorja Bavorskega, ki opravljajo v bolnišnicah na bojišču požrtvovalno strežniško službo. Tudi v prostoru krog Latisane človek vedno zopet zadene na slike katastrofe, ki je doletela tretjo italijansko armado na vzhodnem bregu Tilmenta. Latisano so Italijani z izstrelki zažgali. Silen vtisk napravljajo italijanske postojanke na zapadnem bregu. Cesar je dalj časa opazoval prehod naših čet čez Tilment, pri čemur so mu doneli nasproti pozdravni klici v vseh jezikih. Vedno zopet je izrekel cesar voditeljem čet najvišjo pohvalo. Popoldne se je peljal v Oglej. Italijani so se morali čutiti tu zelo varne. Od umetnin, ki so zbrane zlasti v muzeju, niso ničesar odnesli. Cesar je opravil v baziliki tiho molitev in se peljal nato v motornem čolnu v Gradež, kjer mu je priredilo prebivalstvo viharne ovacije. Iz Gradeža se je povrnil cesar na krovu torpedovke kljub temu, da se je v popoldanskih urah med Tilmentom in ustjem Piave pokazalo nekaj italijanskih enot, plovečih v smeri proti Gradežu. Ob dohodu v Trst je pozdravila cesarja na pomolu zbrana množica z radostnimi pozdravnimi vzkliki.

× × ×

Cesar v Celovcu.

Celovec, 8. novembra. (K. u.) Danes zvečer je prišel v Celovec na kratek obisk cesar Karel, da prisostvuje odkritju spomenika cesarja Franca Jožefa I., ki ga je izvršil kipar Kassin ml. Na županov nagovor je cesar odgovoril, nakar je padla s spomenika zavesa. Stolni prošt Bittner je blagoslovil spomenik. Nato si je cesar spomenik ogledal in izrekel vsem, ki so si za to delo steli zasluge, izrekel svojo zahvalo in priznanje. Vlada je nato nagovoril še več najvišjih dostojanstvenikov, častnikov in uradnikov, potem se pa odpeljal zopet na kolodvor, kamor ga je spremljala velika množica neprestano vzklikajočega mu prebivalstva. Vlada je odpotoval na daljše potovanje v operacijsko ozemlje in na fronto.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. nov. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavorskega.

Na flanderski bojni črti sovražnik ni ponovil svojih napadov. Artiljerijsko delovanje je ostalo živahno, povišalo se je posebno proti odseku ob Yseri in pri Passchendaele. Mesto Dixmude so močno obstreljevali. Severno od Pozelcapelle in pri Armentieresu smo odbili angleške polzvalne oddelke.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Pri Ailette smo v uspešnih bojih ugrabili francoske ujetnike.

Vojna skupina vojvode Alberta.

V Sudgau se je že nekaj dni sem živahno artiljerijsko delovanje na obeh straneh prekopa Ren-Rohne povišalo do največje silovitosti. Francoske napadalne čete so popoldne napadle severno in južno od prekopa. Pri Ammerzweilerju je bil sovražnik vržen nazaj. Zapadno od Heidweilerja so ostali prednji jarki v njegovih rokah. Zvečer so se z velikimi izgubami zrušili obnovljeni napadi Francozov.

Od 3. novembra naprej so sovražniki izgubili v zračnem boju 24 letal. Poročnik Wüsthoff je priporil svojo 24. in 25. zmago.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. L. dendorff.

Na morju.

Nemško brodovje pred Helsingforsom.

Stockholm, 8. nov. (K. u.) Stockholms Tidnigen javlja iz Haparande: Finci pripovedujejo, da je železniška zveza med Petrogradom in Finsko prekinjena. Del nemške mornarice stoji pred Helsingforsom.

Potopljenih zopet 44.000 ton.

Berlin, 8. novembra. (K. u.) Uradno: Novi uspehi podmorskih čolnov na Sredozemskem morju okroglo 44.000 ton.

Ameriška ladja potopljena.

Washington, 7. novembra. Uradno: Ameriška patrolna ladja je bila v ponedeljek v vojnem odseku po nekem podmorskem čolnu potopljena. Enega častnika in 20 mož pogrešajo.

Razna poročila.

Finska kliče na pomoč.

Kodanj, 8. novembra. (K. u.) Pisarna Ritzan poroča: Oficijski poslanik finskega senata profesor Wendt, ki se sedaj mudi v Kodanju, je poslal brzojavko Wilsonu, Lloydju George in Asquithu, v kateri jih prosi nujne pomoči za Finsko, ki je brez vseh sredstev in ki že stoji pred lakoto.

Za mir.

Lugano, 8. novembra. Voditelji socialistov v Milanu so sklenili, da bodo nastopili za hiter mir, a da protestirajo proti aneksijam na škodo Italije.

Dnevne novice.

+ Zadušnica po dr. Kreku na Dunaju. V minoritski cerkvi na Dunaju je bral v sredo, 7. novembra monsignor dr. Stojan mašo zadušnico po umrlem prijatelju. Maše se je udeležil poleg večjega števila poslancev tudi zbornični predsednik dr. Gross.

— Umrli je v špitaliču pri Konjicah na svojem domu šolska sestra Petromila Kovarič.

— V torek je umrl v Cerkljah Radeckega veteran g. Fran Barle v starosti 89 let. Mož je rad in z veseljem pripovedoval o svojem osemletnem službovanju pod generalom Radeckim. Za sedanjost vojno v Italiji se je zanimal do zadnjega dne. N. v m. p.

— Vojni vjetniki se oglašajo. Ferdinand Troje iz Poljance pri Toplicah so pogrešali že poldrugo leto. Vsa prizadevanja, da bi ga izsledili, so bili brez uspeha in sploh se je mislilo, da je padel. Sedaj je pa pisal iz ruskega vjetništva, da je živ in zdrav. To naj služi onim v tolažbo, ki tudi nimajo sporočila od svojih. Troje je služil pri 27. domob. pešpolku.

— Padel je 20. pr. m. ob Soči najboljši mladinec obsežne šentvidske župnije Al. Strmole iz Prapreč. Odpočij se v miru!

— Ogromne čete laških ujetnikov se zgrinjajo skozi Bukovico pri Škofji Loki. Veselo presenečeni so se ujetniki pogovarjali v svojem materinem jeziku z bukovskim učiteljem penzionistom. Refren teh pogovorov je bil: »Mi smo naveličani vojske in sami, brez boja, smo položili orožje.

Osvobodjena Goriška.

Za obnovitev Gorice. Delo naših oblastí v Gorici se že pozna. Z ulic so odstranili razno navlako in nesnago in vse počedili. V mesto se je že vrnilo nekaj družin, ki so se v Krminu ob odgonu v splošni zmedbi potajile in dočakale naših čet. Za obnovev Gorice se bo osnovala posebna komisija, v kateri bo zastopana politična uprava in avtonomne oblasti; dodani ji bodo tudi zdravstveni in tehnični strokovni organi. Predvsem bo treba pregledati poškodovane zgradbe in dognati, če ne preti nevarnost, da se podro; take nevarne zgradbe bodo zaprli z ograjami. Saperski oddelki so že na delu, da odstranijo razvaline. Tudi v zdravstvenem oziru se je že ukrenilo najpotrebnejše. Komisija bo

morala skrbeti, da se čim preje upostavi prometna sredstva. Ko bodo dovršena najnujnejša pripravljala dela, se bo treba lotiti sistematične pozidave mesta, ozirajoč se pri tem na zahteve najmodernejših pridobitev na popriški kanalizacije, preskrbe z vodo in razsvetljave, pa tudi na zgodovinske in estetične zahteve. Arhitekti bodo imeli čepo nalogo, da ohranijo Gorici njen prejšnji značaj. Stara pročelja naj kolikor mogoče ostanejo. Nove hiše naj se zgradi česu primerno. Popravijo naj se palače. Zgraditi bo treba velik nov hotel. Veliki vrtovi naj se uredi in razcveto v novi lepoti. V nekaj letih bo Gorica zopet taka, kakor je bila.

Izza italijanskega gospodstva na Goriškem. Nekdo, ki se je te dni vrnil s Tolmiskega in Kanalskega, pripoveduje, da nudijo vsi kraji sliko razdejanja. Hiše podrté, stare ceste preprežene z italijanskimi strelskimi jarki, polnimi uniform, orožja in razne opreme. Italijani so povsodi zgradili lepe nove ceste, poljske železnice, vodovode. Po vseh večjih krajih so nabili ulične napise, ki se glase po Garibaldi in drugih italijanskih velmožeh. Trg v Kanalu se imenuje Cadornov trg, cesta pa »Korzo 19. avgusta« (dan italijanskega prihoda, v Kanalu). Ročinj ima Garibaldijevo cesto. V gospodarskem oziru se ljudem ni slabo godilo. Čudno je, da se ljudje kljub dolgi vojni izkušnji še niso naučili previdnosti pred najdenimi izstrelki ter se vedno ponavljajo nesreče. Tako so se otroci nekega kmeta ukvarjali z najdeno ročno granato, ki je eksplodirala in raztrgala vse štiri otroke. — Naš zaupnik je našel v Kanalu zemljevid 22. pehotne divizije, na kateri so vsi kraji označeni v popolnoma pravilni slovenščini.

V Kobaridu je bila vrednost lire in krone popolnoma izenačena ter so veljale naslednje cene: beli kruh (kolikor ga je kdo hotel) 70 vin. kg, riž 76 vin. kg, najfinejše olje 4 K 80 vin. liter, svinjska mast in špeh 6 K kg, čokolada 8 K kg, sir (emen-dolec ali gorgonzola) 5 K kg, goveje meso 3 K kg, krompir 45 vin. kg, vino chianti 1 K liter, suknena moška obleka 35 K.

Na župnišču v Kanalu je vzdana plošča z napisom v italijanskem jeziku: Na sveti dan odrešenega Rima ponižni in veliki umetniki nanovo vzganega italiskega plamena slaveč

ob prekoračeni Soči sijaj vere in zgodovine so vračali vodo studentem stvarjali ceste pozidavali hiše

ki so jih bili v kruti potrebi podrli topovi, nudeč tako na svojem zmagovitem pohodu krvavim razvalinam nove vzvišene setve življenja in rodovitnosti.

Avstrijski civilni guverner za Beneško. Med kandidati za civilnega guvernerja na Beneškem se imenuje v prvi vrsti ime kranjskega deželnega predsednika grofa Henrika Attemsa.

S poti v Gorico. Prvi žalostni prizor, ko se voziš proti Gorici, se nudi na poti iz Prvačine v Št. Peter: vidi se samo kos strehe na razrušeni palači grofa Čorninija. Vsaka njiva je pokopališče. V Gorici manjkajo na hišah strehe, vse je razbito. Hišnih oprav ni več, kar je bilo boljšega pohištva, so ga Lahi odpeljali v Italijo, slabše so pokurili. Polomili so tudi podobe. Tramove v hišah so odžagali in jih deloma pokurili, deloma porabili v strelskih jarkih. Kar je vojaškega, je bilo vse vzorno z betonom napravljen. Ljudstvo v Gorici je živelo od vojaštva, ker je bilo vse polno živih, čistosti pa malo, se je zaredilo vse polno podgan, tako da je sedaj v Gorici, kakor smo že poročali, vse polno podgan, pa tudi mačk. Gorica je tako razbita, da doslej ni bilo mogoče spraviti tja vojaške bolnice. V Gorici še vedno gori. Cerkve so porušene, a zvonovi so ostali. Bati se je še kake eksplozije. Od Solkana do Sovodenj je vse porušeno. Promet po Vipavski dolini in okrog Gorice je grozovit, voz pri vozu in voz za vozom, ceste prevrtane, mestoma nevarne, podgan pa toliko, da je človeka strah pred njimi. Kolikortoliko boljše je bolj dalje v Vipavski dolini proti Biljam. Renčam ter Prvačini. Begunci se bodo pač mogli počasi vračati v Vipavsko dolino in dalje do Soče. V Gorici dela vse polno vojakov. V mestnem vrtu igra godba.

S Tolmiskega. Vesela novica o zmagi naših nad Italijani razširila se je hitro po vseh tolmiskih gorah in gradah. Kako pa je rpi nas? Žalostno, nad vse žalostno. Kakor prerok Jeremija nad razdanim Jeruzalemom tako joče mo tudi mi nad razdejanimi lepimi občinami: Tolmin, Sv. Lucija, Volče. — Tolmin je velika groblja — le par hiš še stoji. Župna cerkev je sicer trpela, toda ko popravimo streho, bo dobra, župnišče in kaplanija podrté, podrté vse vasi: Ljubini, Praprotno, Plojubin, Zatoimin, Dolje, Gabrje, Volarje, Selišče. Cerkev sv. Urha na pokopališču podrtá, enako sv. Peter v Zatoiminu in sv. Mihael na Ljubini. Naše grape pa so

nedotaknjene, ljudje so bili vedno doma. — Po Tolminu in okolici je vse prepreženo in prevrtno z strelskimi jarki. Žalostnim srcem, s solzami v očeh gledajo ljudje vničeno vse svoje imetje ter se vračajo zopet v begunstvo. — Tolminski kamniti most se popravlja, a dograjen je že nov lesen čez Sočo. Volčansko lepo polje vničeno, cerkev sv. Danijela — zrušena, enako župna cerkev; v celih Volčah ne najdeš hiše ali hleva, da bi lahko kako živinče varno stanovalo. — Na Kamnem so nekatere hiše še dobre, cerkev ohranjena, v cerkvi so še svečniki, cerkvena oprava, matice. Tu je lepo vojaško pokopališče; nepoškodovane so Libušnje, Idrsko, Mlin:sko, Drežnica z prelepo cerkvijo presv. Srca Jezusovega, tudi nagrobni spomenik pesniki Simona Gregorčiča je nepoškodovan. Kobarid je pa gosposki trg. Niti ena hiša poškodovana, vse hiše pobeljene, ljudje vsi doma. Veleč. g. dekan Peternel in g. kaplan Reja sta bila cel čas doma, enako g. župan in dež. poslanec Miklavčič. Seveda je zgubil Kobarid svoje slovensko lice — povsod so znani italijanski napisi. Ljudem se ni godilo slabo. Olja, mila, živil je bilo dovolj. — Srpénica in Bovec sta do tal podrtá.

Gnil mir te velja polovico premoženja. Podpiši vo no posojilo in zagotoviš si svoje premoženje!

Ljubljanske novce.

Ij Dan vojnih grobov v Ljubljani je donesel v namen dostojnega vzdrževanja grobov naših padlih junakov skupno vsoto 10.026 K 34 vin.

Ij Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. Na vseh onih šolah, ki so bile vsled izrednih razmer od 19. oktobra t. l. brez pouka, prične se v ponedeljek dne 12. novembra 1917 zopet redno poučevati. Pouč se bo ravno tako vršil kot se je vršil od pričetka letošnjega šolskega leta do 19. oktobra. To se daje v vednost šolskim vodstvom, učiteljstvu, mladini in staršem.

Ij Zaročil se je nadučitelj poročnik v rez. gosp. Janko Primožič z gdnjo Elči Pirčev. Bilo najsrečnejše!

Ij K včerašnjemu naznanilu, da se na I. in II. državni gimnaziji zopet prične ročni pouk v poslovanju I. drž. gimnazije v ponedeljek, 12. novembra, do- stavljamo še to, da bo božja služba za vse dijake I. drž. gimnazije skupaj to nedeljo, 11. novembra, že v domači gimnazijski kapeli ob 8. uri.

Ij Društvo za varstvo vajencev znova opozarja na otvoritev vajeniškega doma. Vajenci se še vedno lahko zglase. Obenem vabi društvo k pristopu. Člarnarina znaša letno 5 K. K društvu, ki deluje že od leta 1911, so pristopili doslej kot ustanovniki in plačali po 100 K: knezoškok dr. Anton Bonaventura Jeglič, škof dr. Andrej Karlin, prelat dr. J. Lesar, tovarnar Karol Pollak, župnik Janez Kalan in župnik Fr. Krhne.

Ij Državna obrtna šola v Ljubljani. Redni pouk na oddelku: Ženska obrtna šola se zopet prične v ponedeljek, dne 12. novembra ob 8. uri zjutraj.

Ij Glasbena Matica. Prvi koncert »Glasbene Matice« v tekoči sezoni bo v nedeljo, 18. novembra, v veliki dvorani hotela »Union«. Sodelovali bodo pevski zbor (moški in ženski) in odlični solisti.

Velika tatvina tobaka na železnici. Glavni založnik tobaka v Ajdovščini poroča v »Grazer Tagblattu: Na progi Ljubljana-Ajdovščina so mi vlomili plombiran in v zaklenjen vagon in ukradli iz njega za okroglo 3000 kron tobaka. To je že četrtič letos, da so mi med vožnjo ukradli tobak.

Ij Ljubljanske trgovce se opozarja, da je v času od 1. novembra do 28. februarja v smislu magistratnega razglašeno z dne 14. septembra t. l. dovoljeno uporabljati v trgovinah električno in plinovo luč izključno le od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne. Izvzete so le trgovine z živili, ki smejo uporabljati polovično razsvetljavo od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer in tobakarne do 6. ure zvečer. Kdor se tem odredbam ne bo pokoril, bo plačal desetkratno običajno ceno za luč ali pa se mu razsvetljava sploh odvzame. Mestna podjetja navzlic vsem prizadevanjem ne dobivajo dovolj premoga, vsled tega je največja štedljivost nujno potrebna, sicer bo ostala Ljubljana sredi zime brez luči. Dolžnost občinstva bi bila v takih izjemnih časih, da vsak posameznik drugega nadzoruje. Velika večina uvideva potrebo javnih odredb in se strogo ravna po njih, medtem ko nekateri brezvestneži na kvar splošnosti nikakor nočejo ubogati.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Svetlič, branjevka, 63 let. — Fran Bernhard, bivši krojaški pomočnik, hralec, 79 let. — Jožefa Tanko, sirota, 13 let. — Karolina

Terčič, rejenka, 12 dni. Andreja Huška, občinska sirota, 19 let. — Jakob Albreht, hlapec, 77 let. — Janos Mihaly, četovodja. — Josip Thaler, Pavel Balko, Leopold Pentl, pešci. — Juri Gorom, lovec. — Miklos Nagy, honved.

Ij Sveža repa na rumene izkaznice C št. 241 do 480. Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 241 do 480 dobe svežo repo v soboto, dne 10. t. m., popoldne na Poljanski cesti št. 15. Določen je ta-le red: od dveh do treh št. 241 do 320, od treh do štirih št. 321 do 400, od štirih do petih št. 401 do 480. Vsaka oseba dobi 10 kg. Kilogram stane 10 vin. Prinesite vreče.

Ij Špeh za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo špeh v soboto, dne 10. t. m. in v nedeljo, dne 11. t. m., na Poljanski cesti št. 15. Določen je ta-le red: v soboto, dne 10. t. m., popoldne od ene do dveh št. 1 do 200, od dveh do treh št. 201 do 400, od treh do štirih št. 401 do 600, od štirih do petih št. 601 do 800. V nedeljo, dne 11. t. mes., dopoldne od osmih do desetih št. 801 do 1000, od desetih do enajstih št. 1001 do 1400, od enajstih do dvanajstih št. 1401 do konca. Vsaka oseba dobi pol kilograma. Kilogram stane 8 K 80 vin. Poleg nakazil za mast prinesite s seboj tudi mesečne masčobne nakaznice.

Ij Meso na rumene B izkaznice. Stranke z rumenimi izkaznicami B prejmejo meso v soboto, dne 10. t. m., popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Red je ta-le: od ene do pol dveh št. 1 do 200, od pol dveh do dveh št. 201 do 400, od dveh do pol treh št. 401 do 600, od pol treh do treh št. 601 do 800, od treh do pol štirih št. 801 do 1000, od pol štirih do štirih št. 1001 do 1200, od štirih do pol petih št. 1201 do 1400, od pol petih do petih št. 1401 do 1600, od petih do pol šestih št. 1601 do konca. — 1 oseba dobi ¼ kg, 2 osebi ½ kg, 3 in 4 osebe ¾ kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1¼ kg, več oseb 1½ kg. 1 kg stane 2 kroni.

Ij Oddaja cenejšega mesa v Mostah. V nedeljo, dne 11. novembra, dopoldne bo oddajala mestna aprovizacija v mesnici g. Karla Štruklja na Zaloški cesti št. 14 občanom Most prasičje meso po znižani ceni. Določen je ta-le red: od 7. do pol 8. dopoldne stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1 do 100, od pol 8. do 8. št. 101 do 200, od 8. do pol 9. št. 201 do konca; od pol 9. do 9. stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 100, od 9. do pol 10. št. 101 do 200, od pol 10. do 10. št. 201 do 300, od 10. do pol 11. št. 301 do 400, od pol 11. do 11. št. 401 do konca. — 1 oseba dobi ¼ kg, 2 osebi ½ kg, 3 in 4 osebe ¾ kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1¼ kg, več oseb 1½ kg. 1 kg stane 4 krone.

Oddaja cenejšega mesa na Viču. Občani Viča, ki imajo rumene izkaznice B in rumene izkaznice C, prejmejo meso v soboto, dne 10. novembra popoldne v mesnici g. Škrla na Viču. Določen je ta-le red: od 2. do pol 3. stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1 do 100, od pol 3. do 3. št. 101 do 200, od 3. do pol 4. št. 201 do konca. — Stranke z rumenimi izkaznicami C od pol 4. do 4. št. 1 do 100, od 4. do pol 5. št. 101 do 200, od pol 5. do 5. št. 201 do 300, od 5. do pol 6. št. 301 do 400, od pol 6. do 6. št. 401 do konca. Meso je prasičje. — 1 kg stane 4 krone.

Devin in Sv. Ivan.

Neki poročevalec, ki se je z avtomobilom peljal iz Trsta v Furlanijo, piše v »L'eco del Litorale«:

Obrnil sem se: morje, Devin z gradom. Ubogi začarani grad starih legend! Kup kamenja in podrtin in kup razvalin vasica, ki je rodila in rasla v njegovi senci. Tu in tam štrli navzgor kos razklanega zidu; kakor roka mrliča, dvignjena v molitvi, v grožnji! Občinsko poslopje je vse preluknjano, a Dantejev kamen je še vedno tu kot nemi gledalec nove svetovne tragedije, potem ko je bil videl gručo tragedije, ki se izgublja v starini grških legend.

Sv. Ivan leži strti ob vznožju strašne Grmade. Patriarhalni mlin, ki je v času miru počasi, počasi vrtil svoja kolesa, doli pod železniškim mostom, se še pozna. Vpadlina označuje obok cerkve, ki se je sesedla v sé. Na cesti, ki vodi iz Sv. Križa v Tržič, srečujemo gručo žena in deklet, ki gredo v Devin, Tržič, Ronke pogledat, če je še kaj ostalo od njihovih domov.

Iz državnega zbora.

Proti vinskemu davku.

Dunaj, 7. nov.

Kakor sem kratko že sinoči poročal, so bili včeraj poslanci vinorodnih krajev pri ministrskem predsedniku, da protestirajo proti vinskemu davku, ki ga namerala vpeljati vlada. Jugoslovanski klub so zastopali poslanci dr. Pogačnik, dr. Jankovič, Rožkar, dr. Dulibič. Od vlade so bili poleg ministrskega predsednika navzoči finančni minister Wimmer s svojim referentom ter poljedelski minister.

Poslanec Roškar je prvi označil stališče Jugoslovanov. Opozarjal je na dejstvo, da danes pri vinogradništvu gospodarijo ženske, da je žveplo doseglo veličansko ceno do 50 K kg, da delavec stane na dan 5—6 K ter da kmet ne bo mogel prenesti šikan, kakoršnim bo izpostavljen po novem vinskem zakonu. Zato naši vinogradniki novi vinski davek z vso odločnostjo odklanjajo.

Dr. Dulibić je opisal stanje vinogradništva v Dalmaciji, kjer je do 40.000 vinogradnikov, večinoma revnih ljudi, ki jim je hiša, klet in kuhinja eni in isti prostor. Novi vinski zakon pa govori o »vinskih produkcijskih prostorih.« Letošnje poletje celih 6 mesecev ni kanilo niti kaplje dežja, le trta je prenesla sušo; le trta more tu roditi, druga produkcija je nemogoča. V mirnem času so cene vinu znašale 28 v. liter, a kmeti ga za to ceno ni mogli prodati, temmanj bo to mogoče po tem visokem davku, ki znaša 32 K za hl, torej več ko je v miru stal cel hektoliter vina.

Dr. Janković obsoja, da novi vinski davek niti kmetu in njegovim delavcem ne privošči pijače brez davka.

Dr. Lovro Pogčnik je označil stališče kranjskih vinogradnikov. Povdarjal je, da je novi vinski davek za vinogradnike usodepoln. Opraviti nam je z malim vinogradnikom in ne z velikim producentom. Naš mali vinogradnik živi le od trte in vinogradništvo je najbolj riskantna kmetijska produkcija, ki po dosednji statistiki obilnejše obrodí povprečno le vsakih deset let. Že pred vojsko se je prebivalstvo Kranjske trumoma izseljevalo v Ameriko, v prvi vrsti iz vinorodnih krajev. Tem hujše bo to po vojski, če obvelja ta načrt. Pomisliti moramo, da so sedanje vinske cene nastale vsled spekulacije tujih vinotrčev. Ko mine vojska, bodo cene prejšle ali slej padle. Pridelka ne bo veliko. Vinogradi so že sedaj skrajno zanemarjeni. Ves čas vojske po večini niso bili dobro gnojeni, ker ni gnojil, ne okopani, ker ni delavcev. Vsled pomanjkanja žvepla in modre galice vinograde uničujejo trtne bolezni. Vsled teh vzrokov je mnogo vinogradnikov opesalo, ne glede na velikansko škodo, ki jo je vinogradništvo trpelo pri nas po vojaštvu. Davek na vino v tej obliki bi na vinogradništvo vplival naravnost katastrofalno. Pa tudi na konsum bi vinski davek vplival negativno, ker bi se vino čez mero podražilo in bi tako postalo živilo zgolj za premožne sloje, zgolj luksus, Kranjski, primorski in drugi vinogradniki vsled tega odločno ugovarjajo proti uvedbi novega vinskega davka, ki bi uničil malega vinogradnika, skrčil produkcijo ter omejil konsum.

Poljedelski ministere grof Sylva Tarouca se je v svojih izjavah pridružil izjavam poslancev, češ, da ne gre, da bi cele ploskve naše zemlje, ki so bile doslej posvečene trtni kulturi, prepustili trnju in osatu, ter da bi gnali malega vinogradnika s trehuhom za kruhom. Sam je vinogradnik in dal je za 50 let nazaj napraviti bilanco, a reči mora, da je pasivna. Če ne bi mali vinogradnik delal sam in z družino ter bi moral vse delo plačati, bi razvidel, koliko ga produkcija stane. Ne bi mogel shajati. Usoda vinskega davka v tej obliki se mu zdi pokopana. Pripravljen pa je sodelovati, če vlada predloži drug spremenjen načrt, ki bo vpošteval stanje našega malega vinogradnika.

Poslanec Gostinčar.

Posl. Gostinčar odpotuje v nedeljo, dne 11. t. m. na delavski sestanek v Brno.

Brambni odsek.

Dunaj, 8. novembra. (K. u.) V brambnem odseku je naznanil minister za dežel-

no brambo fml. pl. Czapp, da je izšla dne 4. novembra najvišja odredba, na podlagi katere postanejo bivši častniki, ki so odložili svoj častniški čin vsled častnega postopanja, zopet pod gotovimi pogoji častniki.

Dalje naznanja minister, da je prispele k njemu odposlanstvo iz odvetniških krogov, da se informirajo glede pritegnitve odvetnikov v vojaško službo brez orožja.

Odvetniki, ki izvršujejo v polni meri svoj poklic, načeloma ne bodo vpoklicani. Če pa bo vpoklican kak manj zaposlen odvetnik, mu bo omogočeno izvrševati svoj poklic v bližini svojega bivališča. Vsa zadeva pa je v rokah političnih oblasti.

Delegacije.

Dunaj, 8. novembra. (K. u.) Uradna »Wiener Zeitung« priobčuje cesarjevo lastnoročno pismo na zunanega ministra grofa Czernina in ministrskega predsednika dr. pl. Seidlerja ter dr. Wekerla, s katerim se sklicujejo delegacije dne 3. decembra t. l. na Dunaj.

Album razrušene Gorice in različne razglednice podrtje Gorice. Velika zaloga umešniških kart za 15—18 in 20 K za 100 komadov. Naročila se prosijo na naslov: **ANTON PFATOT, Graden, Roseggerhaus**

Kupi se na Kranjskem ali Spodnje Štajerskem hiša s trgovino ali gostilno
V dobrem stanu tudi kmetijsko posestvo ni izvezto. Na posestva bližine Radeč pri Zidanem mostu se bode v prvi vrsti oziralo. Cenjene ponudbe na upravo tega lista pod »L. K. 31«. 2895

Blagajna (Wertheimerica) se kupi
Ponudbe poštni predal št. 41, Ljubljana.

Kupi se dobro ohranjeno motorno kolo

Ponudbe z navedbo cene, motorjevega sistema in moči na upravo Slovenca pod **Motor 800**.

Proda se nekaj novih vrtil (gepeljnov) slamoreznic ter druge vrste poljedelskih strojev tovarne Umrath.

Stroj za rezanje repe in zelja, kateri zreže na uro 6000 kg.

2 motorja na sirovo olje 7 H P.

1 " " " " 18 H P.

1 bencin-motor " " 16 H P.

Vse vrste dinamov in električni motorji.

FRANC HITTI,
Ljubljana, Sv. Martina cesta 2.

Hotelski sluga
se sprejme
Hotel 'Slon', Ljubljana.

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da mi je dobri oče

Fran Barle

dne 6. novembra 1917. po dolgi in mučni bolezni, v 89. letu trudapolnega življenja, previden s svetotajstvi v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v četrtek dne 8. novembra 1917. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti, v Cerkljah št. 5. na cerkljansko župnjsko pokopališče.

Maše zadušnice se bodo brale v župnjski cerkvi v Cerkljah. V miru počivaj!

V Ljubljani, dne 7. novembra 1917.

Fran Barle,
mag. pis. ravnatelj.

Kupim hišo

če mogoče z vrto m, v Ljubljani ali kje na periferiji Ljubljane. — Ponudbe prosim pod »R. S.« na upravnishvo »Slovenca«. 2866

Več čevljarskih strojev

s cilindričnim ali ploskvatim šivalom (Cy-lindermaschine, Flachsteppmaschine) iz druge roke se kupi za večjo delavnico. Ponudbe za dobro ohranjene in ne preveč izrabljene stroje naj se naslove s podatki, koliko časa da je stroj že rabljen, kje da se nahaja in kake konstrukcije da je, na pisarno **Zavoda za pcspeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22.** 2876 (3)

Dofična oseba,

ki je včeraj zvečer vzela dežnik v prostorih Konzumnega društva na Kongresnem trgu, se prosí, da ga takoj odda istotam.

Kupi se trgovina ali trgovska hiša

v prometni ulici **Ljubljane** ali hiša z vrto m v predmestju. Ponudbe pod št. 365 na upravo lista, 2894

Šivilje in učenke

se sprejmejo pri **A. Singer, Ljubljana Gradšče 7.**

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega srčno ljubljenega soproga, oziroma očeta, brata, deda in tasta, gospoda

Valentina Lapajneta

trgovca in posestnika v Idriji

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo. Osebito se zahvaljujemo vel. g. monsignoru M. Arku za tolažbo med boleznijo, zdravnikoma gg. dr. Jelesiču in dr. Kotti, ki sta mu z največjo požrtvovalnostjo lajšala trpljenje v težki bolezni, in vsem darovateljem cvetja in vencev, oziroma onim, ki so sprejeli dragega pokojnika na njegovi zadnji poti, imenoma: C. kr. drž. realki, gg. uradnikom, sl. meščanstvu, delavskemu bralnemu društvu, veteranskemu društvu in prostovoljni požarni brambi v Idriji.

Gg. pevcem izrekamo še posebej svojo srčno zahvalo za ganljive žalostinke, g. Francu Kosu pa tudi še za vse delo in trud, ki ga je imel ob smrti nepozabnega.

Globoko žalujoči ostali.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

sprejema prijave na

sedmo 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih:

- I. 5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo po K 92.—
- II. 5 1/2 % dne 1. avgusta 1926 povračljivi državno-zakladni listi po K 94.—

2874

Kranjska deželna podružnica n. avstr. življenjske in rentne zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12./III.

nudi slavnemu občinstvu najugodnejšo priliko za

podpisovanje

7. vojnega posojila

združeno z življenjskim zavarovanjem.

Vsaka zdrava oseba v starosti od 15.—55. leta lahko podpiše VII. vojno posojilo do 4000 K brez zdravniške preiskave z najmanjšimi stroški, ki znašajo za 1000 K vojnega posojila četrletno po 12 K in pri sprejemu enkrat za vselej 20 K.

Po 15. letih se izda zavarovancu samemu vojno posojilo, oziroma, ako preje umrje, takoj po smrti njegovim svojcem brez daljnega plačevanja.

Zavarovanje velja od dne plačila 1. roka tudi za slučaj smrti v vojni.

Prospekti zastoj in poštne prosto,